

STARTO

N-ro 4/2018 (269)

ORGANO DE ĈEĤA ESPERANTO-ASOCIO

La asocia konferenco en Benešov

12 – 14 oktobro 2018

☆ Starto ☆

organo de Ĉeĥa Esperanto-Asocio,
aperas 4-foje jare.

Asocia adreso: Ĉeĥa Esperanto-Asocio, náměstí Míru 81/1, 568 02 Svitavy, **reta poŝto:** cea@esperanto.cz, ces@esperanto.cz.

Retpaĝaro de ĈEA: www.esperanto.cz

Identec-numero (IČ): 00 44 30 34

Starto retpoŝte: starto@esperanto.cz

Komercaj anoncoj: 25 Kč por unu linio, 800 Kč por kvaronpaĝo, 1500 Kč por duonpaĝo, 2500 Kč por tuta paĝo. Duobla reklamo 15% rabato, trifoja reklamo 30% rabato. Movadaj anoncoj duonpreze.

Membrokotizoj: A 350 Kč (Starto elektronike 240 Kč), B 250 Kč (elektronike 140 Kč), C 100 Kč, P 150 Kč, F libervola, enskribo 20 Kč.

Korespondaj kursoj: Cink: 400 Kč / 720 Kč (rete / normale); Marček: 600 / 800 Kč; Cink por progresintoj 600 / 1080 Kč. Aliĝoj: Jana Melichárková, Vacenovice 398, 696 06 Vacenovice, melicharkova8@seznam.cz

Libroservo: Muzeum esperanta, nám. Míru 81/1, 568 02 Svitavy, tel. 604 377 616, dvor.libuse@seznam.cz, marie.cumova@seznam.cz.

Sekcioj de ĈEA: katolika, kristana, blindula, grupo por ciferecigo (memstariĝis: handikapitoj, junularo, fervojistoj)

Komisionoj de ĈEA: pedagogia

Muzeo: muzeagrupo@esperanto.cz

Kolektado de gazetaj eltranĉaĵoj:

Dagmar Martinková, Chelčického 51, 568 02 Svitavy, martinkova.sy@seznam.cz, — sufiĉas sendi kopion, skanaĵon, ligan al la gazeta retejo

BANKO-KONTO de ĈEA:

2800 186 228/2010

Fio banka Svitavy

Komitato de ĈEA:

Prezidanto: Libuše Hýblová, Bohutín 136, 789 62 Olšany, tel. 774 928 974, libusehyblova@seznam.cz (gyidado, kunordigado kaj reprezentado de ĈEA, eksteraj rilatoj inkl. UEA, EEU)

Vicprezidanto: Leonarda Chaloupková, K Panskému poli 160, 251 01 Světice, tel. 732 415 094, leonarda.ch@seznam.cz (laboro kun kluboj kaj sekcioj, subvencioj)

Kasisto: Vratislav Hirš, Ruprechtov 117, 683 04 Drnovice, tel. 517 444 117, vratislav.hirs@esperanto.cz (membro-datumado, kontado)

Komitatano: Libuše Dvořáková, Zahradní 2/B, 568 02 Svitavy, tel. 604 377 616, libuse.dvorakova@esperanto.cz (Esperanto-Muzeo en Svitavy, rilatoj al la urbo Svitavy, muzea kaj ekspozicia grupo) **v rezignaci**

Komitatano kaj redaktoro de Starto: Miroslav Malovec, Bosonožská 15/10, 625 00 Brno, tel. 737 562 479, 530 319 263, miroslav.malovec@esperanto.cz (historio de la movado, kulturo, lingvaj konsultoj, ciferecigado, fakaj aplikoj, pedagogio)

Komitatano: Miroslav Hruška, Haškova 2, 638 00 Brno, tel. 608 224 993, miroslav.hruska@esperanto.cz (junularo, ĉefredaktoro de la asocia retejo kaj de asociaj retkomunikoj, komputila klerigado, teknika subteno, redaktado) **v rezignaci**

Ĉefdelegito de UEA por Ĉeĥio: Petr Chrdle, Anglická 878, 252 29 Dobříchovice, tel. 257 712 201, chrdle@kavapech.cz

UEA-kotizperanto: Ĉeĥa Esperanto-Asocio. La pagojn sendu al la konto de ĈEA (vidu paĝon "Jak platit svazu"). Administras: Petr Chrdle (kontaktojn rigardu en la antaŭa alineo).

Esperanto-Muzeo en Svitavy: Ottendorfer-domo, nám. Míru 81/1, 568 02 Svitavy, muzeo@esperanto.cz
www.muzeum.esperanto.cz

Kontrollegis: la komitato, K. Votoček, V. Türk, P. Polnický, P. Dvořáková

KONFERENCO DE ĈEA

Benešov la 12-an ĝis 14-an de oktobro 2018

Ĉi-jara konferenco okazis en la Supera Faka Lernejo kaj Mezlernejo de Agrikulturo en Benešov. Kunvenis 65 ĉeestantoj enkalkulante 4 eksterlandanojn el Slovakio, Germanio, Francio kaj Pollando.

Vendrede la 12-an antaŭ kaj post vespermanĝo okazis en manĝejo de la lernejo „paroligaj rondetoj“ por komencantoj, gvidataj de lertaj lektorinoj Jindřiška Drahotová kaj Mirka Tomečková, „ateljeroj origami“ kun anoj de ĈEJ. Nia IT-fakulo Miro Piro havis retkonsilejon por homoj, kiuj bezonas pli detalajn informojn koncerne komputilon. Mi tre dankas al ĉiuj lektoroj por iliaj lecionoj.

Post la vespermanĝo okazis societa vespero, kiun per gitarludo kaj kantado malfermis nia muzikanto. Sekvis rakontado (parte kun lumbildoj) pri gravaj E-eventoj de pasinta konferenco en Kroměříž 2017 ĝis oktobro 2018.

Dr. Petr Chrdle prezentis novaĵojn de sia eldonejo, inter alie dulingvajn Lotrinajn fabelojn kaj prezentis ankaŭ ilian tradukiston de lotrina dialekto en la germanan, persone ĉeestantan Benoit

Philippe.

Mirek Malovec informis pri opero de Ivan Acher, Sternenhoch, kantata en Esperanto. La opero havis premieron sur Nova Scenejo de Nacia Teatro aprile 2018. La ĉeĥan libreton Mirek eminente transponis al Esperanto, kaj la opero estas neatendite tre sukcesa – printempe oni kelkfoje ripetis ĝin kaj ĉi-decembre denove ĝi estos ripetata. Kelkaj esperantistoj preparas sin por vizito de la opero la 14-an de decembro 2018.

Oni spektis interesan filmon pri ĉeĥo-brazilano Francisko Valdomiro Lorenc, kies memortabulo estis senvualigita sur biblioteko Vrdu, proksima vilaĝeto de lia naskiĝloko Zbyslav. Antaŭ tiu ĉi solenaĵo, antaŭtagmeze, kunvenis sufiĉe multaj esperantistoj en apuda urbo Čáslav, kie la juna Lorenc studis. Oni trairis parton de la urbo, rigardante gravajn konstruaĵojn kaj ankaŭ reston de malnovaj urbomuroj, oni vizitis muzeon kaj belan preĝejon. La solenan tagon laŭdinde preparis PhDr. Pavla Dvořáková.

L. Chaloupková rakontis ĉe lumbildoj pri la 103-a UKo en Lisbono.

Léon Kamenický, reprezentanto de ĈEJ kaj nuntempa vicprezidanto de tutmonda junulara organizo TEJO, informis pri agado de ĉeĥa junularo.

Vlasta Piščíková informis pri diversaj interesaj aranĝoj de ŝia gaja Esperanto-grupo E-mental, ekzemple pri sukcesa aranĝo Tosto por Zamĉjo en diversaj urboj.

Sur tiu ĉi loko mi tre petas pardonon de Lenka Angelová, prezidantino de AEH kaj Pavel Polnický, prezidanto de KELI, ke pro manko da tempo, ili ne povis prezenti sian raporton pri agado de iliaj organizoj. AEH de Lenka, krom aliaj aferoj, aranĝis tre belan renkontiĝon, 20-an Esperanto-tagon sub monteto Kunětická kun vizito de muzeo de mielkukoj kaj Pavel estis ĉefa organizanto de internacia kongreso de KELI kaj IKUE en Poděbrady – sukcesa, interesa aranĝo, multnombre vizitata.

Sabate la 13-an antaŭtagmeze oni pri-traktis en bela aŭditorio de la mezlernejo niajn laborajn aferojn: prezidantino de ĈEA, Mgr. L. Hýblová salutis la ĉeestantojn kaj eksterlandajn gastojn kaj esprimis dankon al la urbo por la financa subteno el Grantito de fonduso de urbo Benešov.

Ŝi menciis preparatan kontrakton pri kunlaboro inter ĈEA kaj ĈEJ. La kontrakton oni devas ankoraŭ precizigi, do ĝi ne estis akceptita de la konferencanoj.

Ing. V. Hirš informis pri stato de asocia kaso – ĈEA estas nun sufiĉe finance bonstata, sed bedaŭrinde la membrobazo malaltiĝas, anonciĝis neniu nova membro en la jaro 2018.

L. Chaloupková raportis pri Esperanto-kluboj, sekcioj kaj komisionoj de ĈEA.

Dr. Petr Chrdle informis pri membrokotizoj por UEA kaj invitis la konferencanojn por la 104-a UKo en finna Lahti 2019. Li esprimis peton por TROVI NOVAN ĈEFDELEGITON por UEA anstataŭ si.

Post paŭzo Ing. L. Dvořáková raportis pri agado de Esperanto-muzeo en Svitavy, pri nova ekspozicio de 100 jaroj de respubliko, 100 jaroj de kunlaboro de ĉeĥaj kaj slovakaj esperantistoj. Oni ankaŭ festis 85-an datrevenon de E – klubo en Svitavy.

Miroslav Malovec informis pri nova ekstera disko NAS, kie oni konservas ĉiujn materialojn, kiuj koncernas esperantan historion en nia lando, kaj donis informon de pedagogia sekcio – informo pri E kursoj, materialoj por instruado kaj lernado ktp. estas je retadreso <https://edukado.net/>.

Ing. Miroslav Hruška raportis pri esperantaj elsendoj en ĉeĥaj kaj eksterlandaj komunikiloj, pri E informoj en Retkomunikoj kaj Ipernity, pri Esperantaj artikoloj en nia kaj eksterlanda presoj.

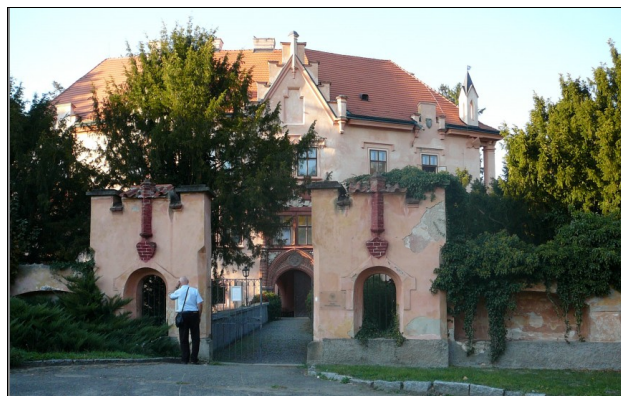
Mgr. L. Hýblová proponis malnovajn anojn de balota komisiono. La konferencanoj aprobis la anojn – prezidanto de la balota komisiono Dr. P. Chrdle, anojn – Mgr. J. Melichárková kaj Ing. Libuše Dvořáková.

M. Malovec kaj Ing. L. Dvořáková prezentis urbon, kie okazos venonta kongreso de ĈEA 2019 – ĝi estas urbo BRNO. Tie antaŭ 50 jaroj, printempe de 1969, estis fondita nuna ĈEA. La kongreso daŭros 4 tagojn oktobre kaj ĝi

estos vere solena. Krom kongresa traktado ĝi enhavos interesan, distran programon. ESTUS KONVENE, SE VENUS MULTAJ NIAJ ESPERANTISTOJ. Oni atendas eĉ eksterlandajn gastojn.

Poste sekvis diskuto pri la supre priskribita konferenca programo kaj kompilo kaj aprobo de la rezolucio.

Posttagmeze okazis aŭtobusa ekskurso al ĉarma kastelo Vrchatovy Janovice. Krom trarigardo de la kastelo oni povis promeni kaj ripozi en multkolora aŭtuna parko aŭ refreŝiĝi en restoracia ĝardeneto.

Vespera programo en la manĝejo konsistis de muziko, dancado, riĉa tombolo, babilado kaj bonhumoro. La programon startigis 13-jaraj gedancantoj.

Dum ambaŭ vesperoj redaktoro de Verda Stacio, Paŭlo Pavlíček, faris filmajn raportojn, intervjuojn ktp. kaj ilin vi povas vidi ĉe la reta Jutubo, serĉado: BENEŠOV-Konferenco ĈES 2018. Dankon por liaj raporto!

Ni, anoj de la E – klubo Benešov, organizantoj de la konferenco kune kun ĈEA, dankas al Vi, niaj gastoj, por Via ĉesto de la konferenco. Ĝis revido kun Vi ĉe alia Esperanto – aranĝo!

LChal

Dimanĉe la 14-an antaŭtagmeze la konferencanoj veturis per urba vagonareto al kastelo Konopiště kaj kiu preferis urban trarigardon, tiu restis en la vagonareto kaj veturis reen en la urbon. La vagonareto haltis ĉe diversaj interesaj lokoj kaj ĉiuj ekskursanoj – vizitantoj de la kastelo kaj vagonaret-vojaĝantoj povis esti kontentaj.

Kelkaj homoj vizitis ankaŭ tiatempe ekipitan legianan vagonaron en Benešov-a fervojstacio.

Usnesení konference Českého esperantského svazu, z.s., která se konala v Benešově ve dnech 12. - 14. října 2018

Konference schválila:

zprávu o činnosti ČES za období listopad 2017 až září 2018,

zprávu o hospodaření za období listopad 2017 až září 2018.

volební komisi ve složení Petr Chrdle, Libuše Dvořáková (SY), Jana Melichárková, pro volby výboru v roce 2019 při kongresu Českého esperantského svazu.

místo konání kongresu Českého esperantského svazu v roce 2019 v Brně

Konference doporučuje:

1. členům ČES sledovat webové stránky www.esperanto.cz a muzeum.esperanto.cz,
2. všem členům ČES navštěvovat Muzeum esperanta ve Svitavách a aktivně podporovat jeho činnost
3. klubům a sekcím zveřejňovat informace o své činnosti prostřednictvím Starta, webových stránek a facebookové stránky Esperanto.cz

Konference vyzývá:

1. všechny členy ke spolupráci s Českou esperantskou mládeží, z. s.
2. členy a organizační složky svazu navrhovat vhodné způsoby oslav 50. výročí svazu v roce 2019 a možnosti využití tohoto výročí k propagaci esperanta,

3. zájemce o pomoc s vytvářením Starta, aby se přihlásili výboru,

4. zájemce o práci pro Muzeum esperanta ve Svitavách, aby se přihlásili výboru

Konference bere na vědomí:

1. zprávu o činnosti složek ČES za období listopad 2017 až září 2018.

2. vznik pracovní skupiny pro dopracování smlouvy o spolupráci mezi ČES a Českou esperantskou mládeží, z. s.

Konference pověřuje výbor:

1. jednáním, rozhodnutím o případné společné konferenci s německým a polským svazem v roce 2020 a informováním členů prostřednictvím svazových médií

V Benešově 13. 10. 2018

REZOLUCIO DE LA KONFERENCO

La konferenco aprobis raporton pri agado kaj mastrumado de ĈEA (novembro 2017 - septembro 2018) kaj kongreson de ĈEA en 2019 en Brno. Rekomendas al la membroj sekvi retejojn de ĈEA kaj de Esperanto-muzeo, vizitadi la muzeon en Svitavy. La kluboj informu pri sia agado per Starto kaj Facebook, kunlaboru kun la junularo kaj propagandu la 50-an datrevenon de ĈEA. Interesatoj pri laboro por Starto aŭ la muzeo aliĝu al la komitato. La konferenco komisias la komitaton trakti kun la germana kaj pola asocioj pri komuna kongreso en 2020.

Pri la seminario en Ĉeĥa paradizo

En Ĉeĥa paradizo okazis 48-a seminario de „seniora grupo“ de fidelaj amikoj de penziono ESPERO – Rondeto de doktoro Jozefo Hradil. Li bedaŭrinde forpasis en la jaro 2008 aŭtune. La penziono de tiam iom kadukas.

La aranĝo okazis de 19-a de oktobro ĝis 23-a de oktobro 2018. Matena gimnastiko antaŭ matenmanĝo havis aspekton Esperanto-jogan. Antaŭtagmeza konversacio kaj instruado povis okazi subĉiele en amika rondo. Ni utiligis novaperintajn „Legajoj kun verda birdo“. Valora estis prelego de samideano Kazdera el urbo Liberec pri „Interhelpo“. Ni promesis lian prelegon ciferecigi kaj publikigi. Aliaj prelegoj okazis ankaŭ vespere kaj enhavis utilajn informojn por novaj adeptoj, ekzemple kiel funkcias esperantaj asocioj, rakontadoj pri travivaĵoj dum kongresoj, pri historio de loko Skokovy, aŭskultado de muziko Noproblem ktp. Interesaj estis manlaboroj, kiujn gvidis okjara nepino de Eva Pánková por siaj „avinoj“.

Sur la foto bedaŭrinde ne estas ĉiuj partoprenantoj.

Rakontoj de junaj esperantistoj el la tuta mondo

Jindřiška Drahotová tradukis el Esperanto en la ĉeĥan lingvon rakontojn el la gazeto Juna Amiko sub titolo *Vyprávěnky mladých esperantistů z celého světa*. Solena bapto de la libro okazis la 6-an de novembro

2018 en centro Klementinka en Mladá Boleslav.

Esperanto-stando

Sur la placo de Mnichovo Hradiště la 15-an de septembro 2018 dum kermeso „Sousedská“ (Najbara) J. Drahotová kaj M. Vaněk havis Esperanto-standon.

Kongreso de nevidantaj E-istoj en Kroatio

Ligo Internacia de Blindaj Esperantistoj (LIBE) ĉiujare organizas Internacian Kongreson de Blindaj Esperantistoj (IKBE). La kongresoj jam okazis en diversaj urboj de multaj eŭropaj landoj.

Ĉijare IKBE okazis ekde la 7-a ĝis la 14-a de julio apud la kroata ĉefurbo Zagrebo. La kongreson organizis la Kroata Unio de Nevidantaj Esperantistoj (KUNE) kun pluraj helpantoj el zagreba E-klubo.

Je nia dispono estis la montara hotelo Tomislavov Dom, kiu troviĝas en la naturparko sur la monto Medvednica. La ĉirkaŭaĵo estis vere agrabla, meze de arbaro en alteco de mil metroj super marnivelo.

La kongreson partoprenis 45 personoj el 14 landoj. Krom eŭropanoj ĉeestis ankaŭ unu Brazilano kaj unu Japano.

Ĉiu kongreso havas iun ĉefan temon, al kiu estas dediĉitaj prelegoj kaj seminarioj. Ĉijara temo estis "Kion, kiel kaj kiom ni legas".

La prelegantoj informis nin pri la kondiĉoj kaj ebloj, kiel nevidantoj povas akiri librojn en formo, kiu estas por ili taŭga.

Oni konstatis, ke dum lastaj jardekoj la formoj plimultiĝis. Oni ne uzas nur librojn printitajn en tradicia brajla skribo, sed porblindulaj bibliotekoj proponas al siaj legantoj, kiuj ŝatas aŭskulti sonlibrojn, multajn voĉlegitajn titolojn, kiujn ili mem produktas, sed akau tiujn, kiuj estas eldonataj de

diversaj libro-eldonejoj.

Por tiuj, kiuj toleras komputilan voĉon, estas en interretaj bibliotekoj je ilia dispono miloj da ĉiuspecaj libroj.

Alia artospeco, kiun multaj nevidantoj ŝatas, estas filmo. Al la origina sono oni aldonas komentadon. Dum la scenoj, kiam la aktoroj ne parolas, la komentanto klarigas ĉion pri la sceno kaj agado de la aktoroj.

En la programo de la kongreso ne estis nur prelegoj, sed ni havis kelkajn ekskursojn en la ĉirkaŭaĵon de la hotelo, en la urbon Zagrebo kaj buse en la regionon Zagorje.

Unu vespera programo estis dediĉita al la kroata popolmuziko.

Alian vesperon la partoprenantoj jam tradicie mem organizis la artan vesperon, en kiu ili kantis, recitis kaj legis mallongajn tekstojn.

Niaj kongresoj ludas gravan rolon en la vivo de blindaj esperantistoj, ĉar ni havas eblon renkonti malnovajn geamikojn kaj ankaŭ ekkoni la novajn.

La sekvonta IKBE efektiviĝos en la finnlanda urbo Lahti paralele kun la Universala Kongreso.

Jiří Jelínek

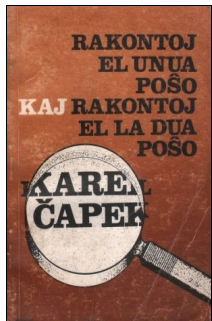

Medvenica el Wikipedia

POŜRAKONTOJ DE KAREL ĈAPEK POR LEGO KAJ AŬSKULTO

En Starto 2018/n-ro 2 vi povis legi artikolon de Petro Chrdle, atentigantan pri unika spegula eldono de senpage elŝuteblaj [Malnovaj grekaj mitoj](#) de Eduard Petiška. La libron vi povas ne nur legi paralele dekstre ĉeĥe kaj maldekstre Esperante (en traduko de D. kaj H.-G. Kaiser), sed samtempe vi povas aŭskulti sonregistraĵojn de ĉiuj tekstoj, bonkvalite legitajn de Vladimír Türk kaj Jaroslava Malá.

Sur la sama principo estas bazitaj ankaŭ [Rakontoj el la unua poŝo kaj Rakontoj el la dua poŝo](#) de Karel Čapek. La brunkoloran libron en brila traduko de [Josef Vondroušek](#), eldonitan de ĈEA en 1981, multaj el niaj legantoj bone konas.

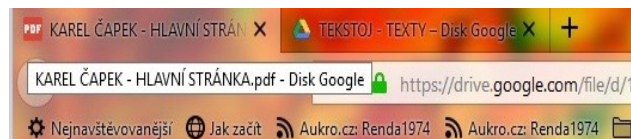

Ilia elektronika prilaboro pli aĝas ol prilaboro de la mitoj kaj preskaŭ komplete estas rezulto de laboro de Vladimír Türk. Nur kelkajn el la 48 rakontoj legis ceteraj kunlaborantoj (M. Smyčka, J. Řepa kaj P. Dvořáková).

La tuto estas bonege precize prilaborita kaj facila por uzo. La kolekton ne necesas multe prezenti - filozofie aŭ psikologie konceptitaj detektivaj rakontoj, foje seriozaj, foje amuzaj aŭ iom misteraj, sed ĉiuj simpatie homecaj kaj verkitaj en belega kultivita lingvaĵo, apartenas al pinto de la ĉeĥa moderna prozo. Paralela dulingva eldono multe faciligas la legadon kaj progresigas la lingvo-konon. Tial ni varme rekomendas ĝin! Pri la

projekto ni reatentigas omaĝe al la 80-a datreveno de la forpaso de [Karel Čapek](#), kiu estos rememorata la 25-an de decembro 2018. **KIEL PLEJ BONE UZI AMBAŬ LIBROJN?**

Klakinte (kaj samtempe premante la klavon Ctrl) al la blua nomo de la libro aŭ (kaze de Čapek) al la ligilo <https://1url.cz/0M1YC> (kiun vi povas ankaŭ kopii al la supra linio de Gugl-serĉilo), sur la aperinta ĉefpaĝo sekve klaku al la vorto ENHAVO. Se vi volas nur aŭskulti, klaku al la dosierujo "Sonregistraĵoj". Se vi volas nur legi, klaku al "Tekstoj". Se vi volas ambaŭ samtempe, unue elektu la tekston, poste sur la ekrano maldekstre klaku al "Karel Čapek - Hlavní stránka".

Tie elektu kaj startigu la deziratan sonregistraĵon kaj sur la ekrano supre denove klaku al "Tekstoj - Texty". Tiel vi samtempe vidos kaj aŭdos la rakonton. Kaze de neklaraĵoj ne hezitu skribi al V. Türk, tuurql@gmail.com.

Multaj centoj da horoj de postulhava laboro vere meritas dankon kaj aprezon!

Kaj esprimoj de via kontento sen-dube motivigos lin por plua agado.

La tuto estas senpage uzebila sub la licenco CC 4.0 BY-NC-ND (atribuo de aŭtoreco - nekomercaj celoj - neniuj derivaĵoj). Agrablan libroĝuon!

Pavla Dvořáková

Rimarko: *Ligo al Grekaj mitoj*

<https://1url.cz/AMoOR>

LAHTIO 2019

La 104-a Universala Kongreso de Esperanto (20-27 de julio 2019) okazos en la progresema kaj naturamanta finnlanda urbo Lahtio (Lahti). Por trovi oficialajn informojn pri la plej grava Esperanto-evento de 2019, ni invitas vin noti la adreson kaj regule viziti la retpaĝon de la LKK:

- <http://www.esperanto.fi/uk2019>

Vi povas ankaŭ sekvi la evoluojn rilatajn al la UK ĉe sociaj retejoj:

- oficiala Facebook-paĝo:

<https://www.facebook.com/Lahtio2019>

- oficiala YouTube-kanalo:

<https://www.youtube.com/channel/UC0rvzTsk3NtsCcgCqgc2vA>

- Esperanto en la regiono de Lahti:

www.facebook.com/esperantolahti

Aliĝu nun!

La 104-a UK akceptis la unuajn aliĝojn jam dum la 103-a UK en Lisbono, per papera aliĝilo en la kongresa sako. La aliĝnumero 1 estas rezervita al la gajninto de la kongresa aŭkcio. Nun la tuta mondo povas plej facile kaj naturamike aliĝi per la reta aliĝilo:

https://uea.org/alighoj/uk_alighilo

Atentu kaj atentigu viajn konatojn: la plej favorpreza aliĝperiodo daŭros ĝis la 31-a de decembro 2018. La kotiztabelon vi povas trovi ĉe la retpaĝo de UEA:

https://uea.org/alighoj/uk_kotiztabelo

Fine ne forgesu, ke plej multe ŝparas la individuaj membroj de UEA kaj TEJO, ĉu bazaj aŭ abonantoj.

Do nepre (re)aliĝu por ne mistrafi la plej favoran kotizon:

uea.org/alighoj/alighilo2019

"VIVANTA NATURO, FLORANTA KULTURO" Kongresa temo de la 104-A UK

La kongresa temo de nia 104-a UK estis elektita de la Estraro de UEA komune kun la LKK kaj formale anoncita la 3-an de aŭgusto, fine de la 103-a UK en Lisbono, kiel eblas rememori en la kongresa retejo:

www.esperanto.fi/uk2019/kongresa-temo/.

Ĉi-sube, vi trovos analizon de la Prezidanto de UEA, D-ro Mark Fettes, pri la kongresa temo de Lahtio, sonanta ankaŭ kiel invito al nia 104-a UK:

La UK-urbo Lahtio fieras pri sia verdeco. ‘Elstare verda’, ‘naturkonforma’ – jen la trajtoj, kiujn ĝi volas prezenti al la mondo. Kaj nia elektita temo por la 104-a UK eĥas la vizion de la urbo. ‘Vivanta naturo, floranta kulturo’ – tiu kunmeto celas pensigi nin kaj aliajn pri la interligiteco de la homa mondo kun la multe pli vasta vivanta mondo ĉirkaŭ ni.

Jam de pli ol du jarcentoj, diversaj sociaj kaj ideaj movadoj avertas pri la kreskanta fendo inter homoj kaj naturo. Temas pri ambaŭflanka damaĝo. Jen, unuflanke, la naturo suferas, ĉar homoj ekrigardas ĝin kiel nuran fonton de resursoj, malfermitaj al senbrida ekspluatado. Jen, aliflanke, la homo suferas, ĉar enfermita en la bruoj kaj premo de la industrio, de la urbegoj, de la konsumismo. La sekvojn ni vidas ĉirkaŭ ni ĉie, tutmonde. Velkanta naturo, febranta kulturo...

Laŭ Gazetaraj Komunikoj de UEA

110 JAROJ DE ESPERANTO EN PÍSEK

Eĉ se la klubo en [Písek](#) bedaŭrinde ne posedas antaŭmilitan kronikon kun fotoĵoj, multajn faktojn pri la frua historio eblis detektive malkovri pere de interreto. Jen almenaŭ skiza resumo de la esploro.

Konfirmo pri ekzisto de la klubo en Písek estis trovita sur la titolpaĝo de la "[Gazeto de ĉeĥaj esperantistoj](#)", en kies n-ro 8-9 de 1908 estis Písek menciita inter la kluboj aliĝintaj al la Bohema Unio Esperantista. Per esploro farita en 2016 en interreto montriĝis, ke **klubo en Tábor kaj Písek havas komunan lulilon - Borotín u Tábor**. En la vilaĝo (laŭ la ciferecigita kroniko) tiam vivis fratoj Roman kaj [Rudolf Cikhart](#) kaj **Františka Křivancová**. Kiam kaj de kiu ili lernis Esperanton, ne estas ankoraŭ klare. La fratoj post la morto de sia patro transloĝiĝis al Klokoty kaj sekve al Tábor, kie ili ekloĝis en la str. Klokotská n-ro 103 kaj en aprilo 1908 en la urbo tiam 20jara Rudolf fondis la Esperanto-klubon. Kiam kaj kien foriris studi F. Křivancová, oni dume ne scias, sed samjare en la loka gazeto "*Otavan*" en Písek aperis informo, ke la 1-an de oktobro 1908 ŝi ekinstruis Esperanton en 4 lokaj lernejoj. Laŭ la gazetara sciigo ĝuste ŝi fariĝis 27.7.1908 eĉ la unua diplomita instruistino pri Esperanto en la tuta Aŭstrio-Hungario.

La unuan konfirmon pri reala aktiveco de la nova klubo mi ricevis antaŭ kelkaj jaroj de Marek Blahuš, atentiginta min pri la en *Aukro* aperinta invitilo al Amika kultura vespero, organizita de la klubo en Písek 1.5.1909, kadre de kiu estis

ankaŭ surscenigita la teatraĵeto "*La Renkonto*" de Marie Hankel.

Laŭ la Kongreslibro de la 4-a UKo en Dresdeno F. Křivancová estis profesia instruistino, en la lokaj gazetanoncoj ŝi ofertis instruadon de la germana kaj la franca lingvoj. En la ciferecigita gazeto "*Otavan*" inter 1908 kaj 1912 oni povas trovi ripete informojn ne nur lokajn, sed ankaŭ ĝeneralajn informojn pri Esperanto.

Post la milito la agado evidente plu daŭris. En la gazeto "*La Progreso*" 1926 estas ekz. mencio, ke la kurson de František Pražák partoprenis 85 gestudentoj kaj finis 45. Dank' al konserviĝintaj ofic-dokumentoj estis malkovritaj pliaj nomoj el tiu periodo (nova prezidantino Berta Hlídková, Karel Kolář, Josef Hůla). Tiam jam edziniĝinta Františka sub la nomo Uhrová plu aktivis (ankoraŭ en la UEA-Jarlibro el 1939 ŝi enestas kiel delegitino), sed pri ŝia posta sorto dume ne plu estas pliaj spuroj.

En 1950 militservis en Písek [Libor Křivánek](#), kiu devenis el Bělá pod Bezdězem kaj lernis Esperanton en 1949 ĉe Ladislav Špŭr en [Doksy](#). Sekve li transloĝiĝis al la urbo, ĉar li trovis tie sian amon. Li sukcesis arigi tiam ekzistantajn esperantistojn kaj en 1952 kune kun sia novedzino Radka refondi aŭ reaktivigi la klubon, kiu povis en la tiamaj malfacilaj kondiĉoj ekfunkcii kadre de la "klubo de laboristoj" ĉe la tekstila fabriko Jitex. Simileco de lia familia nomo kun la fondintino estas interesa koincido. La unua renkontiĝejo estis nun jam malkonstruita muelejo "*Drátovský*" ĉe la rivero. Ekde 1960 la klubo alprenis la nomon "*La Ponto*" kaj ekhavis la eblecon renkontiĝadi en la klubejo de la nove konstruita Kultur-

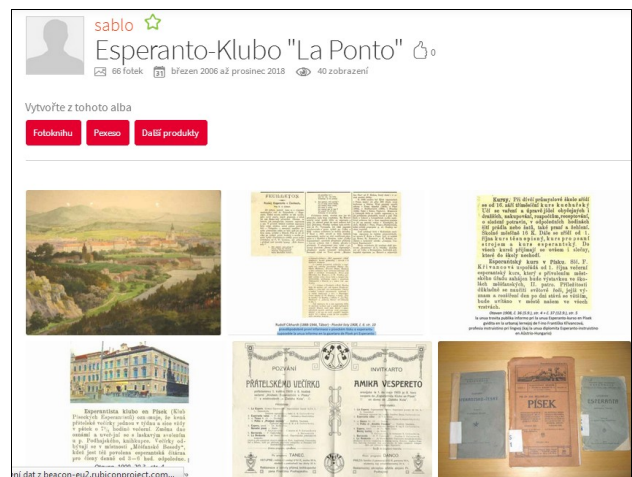
domo. Ĝis 1989/1990 ĝi havis ĉe Jitex tre favorajn kondiĉojn por sia funkciado. Krom kunvenoj kaj kursoj la klubo organizis sukcesajn tendarojn (Popelná en Ŝumava 1957, pri kiu atestis ekz. Jan Fidel Řepa, kaj Červená n. Vlt. 1959, pri kiu mi ricevis valorajn fotoĵojn de Jarka Čejková) kaj ekde 1970 internaciajn somerumadojn en Churáňov en la montaro Ŝumava. Sub gvido de s-ano Křivánek la klubo realigis ekz. vojaĝojn al UK-oj en Pollando (1959) kaj Hungario (1966), el pliaj ekskursoj plej sukcesis rondvojaĝo tra GDR en 1961 kaj en 1967 vojaĝo al Jugoslavio al la Esperanto-somerumejo en Primošten. Jam en 1958 oni sukcesis realigi viziton kaj rondvojaĝon de svisaj esperantistoj el Lausanne, devante prezenti la aranĝon kiel "spertinterŝanĝon kun progresemaĵ laboristoj".

Membro de la klubo tiam fariĝis ankaŭ la pastro [Josef Xaver Kobza](#), kiu ekde 1969 engaĝiĝis en la organizado de la katolikaj tendaroj en Herbortice kaj aliaj aranĝoj. Dank' al malavara subteno de la entrepreno la klubo povis havi riĉan kolekton de Esperanto-gazetoj kaj libroj, ĝi okazigis informajn ekspoziciojn kaj informis regule pri Esperanto en la regiona gazetaro. La pruvoj pri tio estas nun ciferecigitaj kaj ordigitaj.

Post 1992 pro novaj ekonomiaj kondiĉoj la klubo alfrontis, same kiel multaj aliaj enlande, gravajn malfacilaĵojn kaj la agado iom ekstagnis. En 2007 mi transprenis gvidadon de la klubo de Radka Křivánková kaj klopodis adapti ĝian agadon al la kondiĉoj de la nova jarmilo. Ekestis novaj aranĝoj: [Sabla Printempo](#) (2006-2015, plejparte kiel interreta seminario, trifoje kun eksterlandaj lektoroj kaj finance subtenita de la

urbo), *Postferia Renkontiĝo* (2007-2016, diversloke en Suda Bohemio), *Antaŭ-kristnaska Renkontiĝo* (ligiĝinta al la antaŭa Sanktnikolaa vespero, ekde 2009 kun Adventa Matineo en la Urba Biblioteko, destinita ankaŭ por la publiko) k.a. En 2006 en la klubo ekmembris [Miroslav Smyčka](#), kiu profesie altigis artan nivelon de la klubaj programoj. Al la aktivecoj aliĝis kontribuado al Vikipedio, tradukado, sonregistraĵoj, diskonigo de Suda Bohemio eksterlande, pli ofta akcepto de gastoj (la plej foraj venis el Meksikio, Singapuro kaj Japanio).

Por interesitoj spektoblas skiza **KLUBA FOTOGALERIO 1908-2018** en Sablo.rajce.idnes.cz.

Ekde 2016 ni sisteme okupiĝas pri ordigo kaj prilaboro de la kluba arkivo kaj serĉado de mankantaj informoj, kiujn ni volus prilabori kaj en printita formo donaci al la urba biblioteko, muzeo kaj distrikta arkivo. Por simila aktiveco ni instigas ankaŭ klubojn en aliaj urboj. Mi volonte partumos spertojn pri la informserĉado kaj prilaborado.

Pavla Dvořáková

Omaĝo al Eroŝenko

La 19-an de oktobro 2018 en la ukraina urbo Liiv estis inaŭgurita memortabulo omaĝe al blinda esperantista poeto kaj verkisto Vasilij Eroŝenko (1890-1952) sur la plej bela kaj artisme ornamita domo en la strato, kiu jam en 1991 ricevis lian nomon.

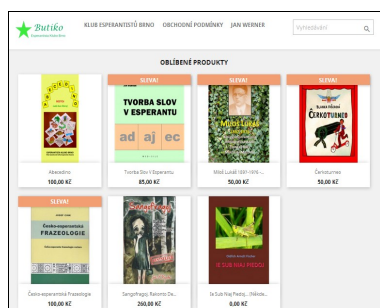

Nova libro en Brno

La esperantista klubo en Brno eldonis novan libron de Oldřich Arnošt Fischer pri la naturo sub titolo **Ie sub niaj piedoj**. Ĝi daŭrigas serion de libroj *Kun fotilo inter libeloj kaj Skaraboj, papilioj kaj aliaj insektoj antaŭ objektivo*. Ĉifoje temas pri svarmanta vivo sur la tero, kiun la rapidantaj homoj ne atentis. La libron esblas mendi kun pluraj aliaj eldonaĵoj ĉe la kluba butikoj

<http://butik.esperantobrna.cz>

Jaroslav Vrchlický KRISTNASKO

Voĉ' sonorila neĝojn kronas,
en for' ĝi softe perdas sin;
en koro ĉiuj kordoj sonas,
ĉar la juneco tuŝas ĝin.

Se inter arboj nur ekventas
glaci-kristaloj falas jen,
de tegmentar' glacio pendas,
kiel fajfiloj de orgen'.

Ter' kvazaŭ florus lili-bedoj,
teniĝas ĉie neĝtavol';
fenestre lum', sur vang' ridetoj,
ĉiele steloj laŭ di-vo!'

En ni malnovaj kantoj sonas,
kun ili sonĝ' pri l' kripa bril',
kaj ĉirkaŭ mia kap' alfonas
sinperda voĉ' de koltintil'.

En beatec' anim' plezuris,
suspír' profunda en la kor',
sonoroj sonas, lumoj brulas -
Kristnaska glori, kristnaska glori!

el la ĉeĥa: Jiří Kořínek

VÁNOCE

Hlas zvonů táhne nad závějí,
kdes v dálce tiše zaniká;
dnes všechny struny v srdci znějí,
neb mladost se jich dotýká.

Jak strom jen pohne haluzemi,
hned střásá ledné křišťály,
rampouchy ze střech visí k zemi
jak varhan velké píšťaly.

A staré písně v duši znějí
a s nimi jdou sny jesliček,
kol hlavy mé jak ve závějí
hlas traticích se rolniček.

Můj duch zas tone v blaha moři,
vzdech srdcem táhne hluboce,
- a zvony znějí, světla hoří -
ó Vánoce! Ó Vánoce!

La Marcipana Kristnasko jam la 11-an fojon

Dimanĉe la 9-an de decembro 2018 la Klubo de Esperanto-Amikoj en Svitavy aranĝis jam la 11-an Marcipanan Kristnaskon kunlabore kun la geedzoj Vyšinka el Vracov. Ĉifoje alveturis Jiří kun filino Dana kaj nepino Lucie.

Dum la tuta tago torentis amasoj da vizitantoj al nia muzeo. Kelkaj aĉetis jam faritajn marcipanajn produktojn aŭ marcipanan paston. Sed multaj restis kun siaj etuloj kaj modlis el la marcipano. Modlis 114 infanoj, kiuj kreis pli ol 360 modelojn. Kelkaj infanoj ne foriris antaŭ ol ili kreis ĉiujn 5 specojn de figuretoj. Ĉiu kvindeka infano (Eva Kopřivová kaj Agneska Kalousová) akiris premion.

Ĉiu infano, kiu modlis, ricevis Memor-diplomon.

Modli el marcipano revenis al ni ankaŭ plenkreskuloj, Sophia Casaceli el Aŭstralio kaj Annelies kaj Rainer Rudolf el Germanio. Ekde sia 2-a jaro alvenas al Svitavy regule ankaŭ eta Samuel Švub el Hodonín. Li ĉiam estas inter la unuaj gastoj. Enkadre de mallonga program-paŭzeto la klubo transdonis al la geedzoj Vyšinka diplomon kun honora membreco en la klubo kiel dankon pro ilia subteno kaj helpo ĉe adventaj festoj en Svitavy.

*Libuše Dvořáková
teksto kaj foto*

RAPORTO PRI INFORMA AGADO

(raportas Miroslav Hruška kaj Pavla Dvořáková)

Amaskomunikiloj:

Dum la jaro realiĝis 2 elsendoj pri Esperanto en radio (kun Petr Chrdle kaj kun Libuše Dvořáková) kaj 2 elsendoj en regiona televido (Nový Jičín kaj Svitavy).

La ligiloj estas konservataj en [aparta rubriko](#) en Esperanto.cz. Samtempe, aperis pli ol 30 artikoloj pri Esperanto. Kompare kun la antaŭa jaro aperis pli da artikoloj de redaktoroj, kiuj ne estas esperantistoj (en pasinteco pli ofte aperis raportoj en lokaj gazetoj pri esperantaj aranĝoj). Inter la plej gravaj artikoloj eblas kalkuli artikolon en la retejo de la internacia prestiĝa bulteno *Vice* „[Esperanto není mrtvý jazyk](#)“ (Esperanto ne estas morta lingvo).

Publikaj ĉeĥlingvaj prelegoj kaj aliaj aranĝoj rilataj al Esperanto:

Plej multe aktivis Petr Chrdle, kiu realigis plurajn prelegojn:

Komenio kaj Zamenhof - paraleloj de iliaj vivmisioj (Unitaria en Prago 7.11.2017), *Přemysl Pitter - la vivoj por la cetera* (Urba Muzeo kaj Galerio en Svitavy kadre de la aranĝo *Serĉado de la Stelo de David* 12.4.2018),

L. L. Zamenhof - Vojo al homaranismo (Komunumo de unitarianoj en Pilseno 12.6.2018), *Vivo kaj verkaro de F. V. Lorenc* (solena ceremonio en Vrdo 8.7.2018). Kadre de la programo estis projekciita ankaŭ brazila filmo pri Lorenc, ĉeĥlingven dublita de V. Türk kaj lia filino. Publikan informan valoron havis sendube *Solenaĵo omaĝe al*

25jariĝo de la eldonejo KAVA-PECH, kiu realiĝis 13.11.2017 en la sidejo de la Unio de ĉeĥaj interpretistoj kaj tradukistoj en Prago kaj aktiva prepartopreno de KAVA-PECH dum la Kristnaska Lingva Kermeso, organizita 14.12.2017 en Prago sub la aŭspicio de la Filozofia Fakultato de UK. - 16.10.2017 realiĝis en České Budějovice programo de Pavla Dvořáková *Du amoj de M. Smyčka - opero kaj Esperanto*, kunlabore kun la Klubo de geamikoj de Sudbohemia teatro. La registraĵo disponeblas publike en Jutubo.. - 8.12.2017 efektiviĝis, dum ĉeesto de la lokaj ĵurnalistoj, prezentoj pri Esperanta literaturo kaj muziko kadre de la Adventa matineo en la Urba Biblioteko en Písek. - 12.4.2018 historiisto Richard Švanda prelegis en Náchod pri historio de Esperanto en la regiono. - 17.5.2018 Instituto por esplorado de totalismaj reĝimoj kaj Esperantista klubo en Prago organizis prelegon de Stanislava Vodičková pri *Kardinalo Josef Beran kaj liaj ligoj al Esperanto*.

Ekstermuzeaj ekspozicioj rilataj al Esperanto:

En 2018 okazis entute tri ekspozicioj. 1) En decembro 2017 kaj januaro 2018 en la Galerio de la Komerca centro ELAN prezidanto de la loka E-Klubo Zdeněk Heiser pretigis el la kluba arkivo ekspozicion *Kristnaskaj kaj novjaraj bondezirbildkartoj*. 2) En februaro 2018 prezentiĝis en la Banloko Hodonín (kiel en la jam 37-a loko en la respubliko) migra ekspozicio *Ĉu Esperanto estas morta lingvo?*, kreita en 2010 de Pavla Dvořáková. La aranĝo realiĝis dank al kunlaboro kun Josef Vojáček (EK Brno) kaj Jana Melicháková (EK Ratiškovice).

La inaŭguro estis ligita kun speciala programo kaj projekciado kaj dum la monato okazis dank al J. Vojáček pluraj komentitaj trarigardoj.

(EK Ratiškovice). Efektiviĝis ampleksa reta informado de la institucioj en la distrikto kaj sekve aperis intervjuo kun J. Melichárková en Hodonínský kaj Znojemský deník. 3) En septembro-oktobro 2018 okazis ekspozicio *Tradukantoj de Otokar Březina konataj kaj nekonataj* (realigita de Viktor Dvořák el M. Budějovice) en la Muzeo de Otokar Březina en Jaroměřice nad Rokytnou. Ĝi rilatis al dokumentoj pri tradukoj de la verkoj de Březina al Esperanto kaj aliaj lingvoj.

Rimarko: Ev. kompletigoj de la kompilita listo bonvenas.

ASOCIAJ INFORMILOJ (krom Starto):

Retejo Esperanto.cz:

La teamo plu laboris en konsisto M. Hruška (ĉefredaktoro), P. Dvořáková, M. Malovec (historio), M. Nárožný (aranĝoj en Svitavy).

Inter la 2 konferencoj aperis 25 novaj ĉeĥlingvaj kaj 18 esperantlingvaj artikoloj kun aktualaĵoj. Ĉefa asocia retejo estas regule vizitita, en tempo de novembro 2017 ĝis septembro 2018 „gastis“ la retejo averaĝe 1370 vizitojn, en septembro konkrete 1817 vizitojn. Pli ol 78 % da vizitantoj estas el Ĉeĥio. Preskaŭ 67 % da vizitantoj venas al nia retejo baze de serĉado ekzemple per Guglo.

ĈEA-Retkomunikoj:

Neregula elektronika komunikilo sukcese reaperis en pasinta jaro. Ĉefredaktoro Miroslav Hruška ekuzis pli modernan dissendilon, servon Mailchimp. Dank al tio estas la laboro pli komforta kaj rapida. Ankaŭ la mesaĝoj estas nun pli bone legeblaj. Inter la du konferencoj estis dissenditaj tri numeroj al 318 ricevantoj el Ĉeĥio kaj al 68 el eksterlando.

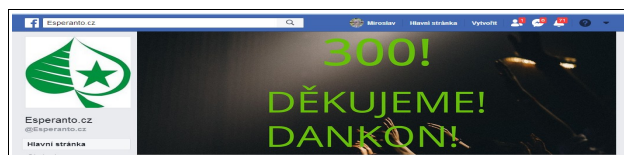
Servon Mailchimp ja eblas ankaŭ uzi ne nur por dissendado de ĈEA-Retkomunikoj. En la jaro 2017 dufoje la redakta teamo per tiu ĉi servo dissendis amasan invitilon en la ĉeĥa lingvo.

Paĝo Esperanto.cz ĉe socia retejo Facebook:

Je la 26-a de julio 2017 ni lanĉis novan paĝon ĉe socia retejo Facebook. Al la deknua de decembro „ŝatis“ paĝon 303 da homoj kaj 307 homoj „sekvis“. Celo de paĝo estas preskaŭ ĉiutage aperigi iun novaĵon, plej ofte samtempe en la ĉeĥa lingvo kaj kompreneble en esperanto. Ne mankas ankaŭ informoj pri eventoj de Ĉeĥa Esperanto-Asocio, sed ankaŭ pri aliaj interesaj eventoj.

Adreso:

<https://www.facebook.com/Esperanto.cz/>

Tuj post la konferenco en Benešov M. Hruška rezignis pri sia funkcio en la ĈEA-estraro kaj pri la redaktoraĵoj. La asocian retejon kaj paĝon ĉe Facebook dume transprenis P. Dvořáková kaj L. Hýblová, la estonto de Retkomunikoj estos ankoraŭ pritraktata.

Esperanto-Muzeo en Svitavy plu havas 2 retejojn kun virtualaj kolektoj kaj 2 paĝojn en Facebook. Ĉiujn ĉefprizorgas Pavla Dvořáková.

En la **oficiala muzea paĝo** ekde novembro 2017 aperis 17 novaj artikoloj kaj 7 fotogalerioj kaj estis grave kompletigitaj paĝoj pri biblioteko kaj pri fakaj ligiloj. Ĝojiga estis akiro de nova kontribuantino - la fotogalerion pri la UKo en Lisbono kreis L. Chaloupková.
Adreso: www.muzeum.esperanto.cz

La **muzea paĝaro en la socia retejo Ipernity** estis fondita en januaro 2011 kaj nuntempe enhavas 59 fotoalbumojn kaj pli ol 2030 dosierojn kun diversaj fotoj, videaĵoj kaj muzikaĵoj. Dum la lasta jaro estiĝis 6 novaj albumoj kaj alŝutitaj 219 novaj dosieroj. La paĝaro havis dum la jaro 15 000 virtualajn vizitantojn (1 vizito egalas al 1 vizito el koncerna IP-adreso dum 24 horoj, sendepende de la kvanto de trarigarditaj dosieroj). Ekde fondo en 2011 ĝis septembro 2018 ĝi havis 146 000 vizitantojn (parto sendube revenadas ripete). En la listo de kontaktoj estas cx. 2040 membroj el 95 landoj. Laŭ la statistiko plu kreskas nombro de vizitantoj-nemembroj de Ipernity, kiuj trovas la enhavon en la retserĉilo laŭ ĝia priskribo. Tiel la origina kleriga kaj diskoniga celo komencas esti plenumata.
Adreso: <http://www.ipernity.com/home/esperanto-muzeo-svitavy>

Ĉe la **muzea paĝo la ĉe socia retejo Facebook**, fondita en 2014, oni dum la tuta jaro afiŝis kelkdek kutime dulingve novaĵojn ne nur pri la muzeo, sed ankaŭ pri Esperanto ĝenerale. La paĝon „ŝatas“ 472 uzantoj.

Adreso de la paĝo:

<https://www.facebook.com/muzeumesperantasvitavy/>

Grupo de **Amikoj de Muzeo de Esperanto ĉe Facebook** kunligas 399 esperantistojn el ĉ. 40 landoj. Dum la lasta jaro aldoniĝis 19 novaj. La enhavo parte malsimilas de la baza paĝo ĉe Facebook, ĝi funkcias nur esperantlingve kaj havas la avantaĝojn, ke ka membroj automate ricevas atentigojn pri la novaĵoj. Kvankam la esploro de la sekvanteco montris, ke reala efektiveco de nepagita informado en Facebook estas legranda, ambaŭ paĝoj estos plu konservitaj.

<https://www.facebook.com/groups/esperanto.muzeo.svitavy/>

Esperanto-klubo Prostějov

Laborplano por 2019

- Propagandi Esperanto ĉefe inter la junaj homoj de nia urbo
- En la distrikta gazetaro ni informos pri nia agado
- Ni organizos aranĝojn por la membroj en nia klubejo
- Je la 16-a horo en la klubejo estos konversaciaj rondetoj – Oldskoltoj ĉiuĵaŭde je la 14-a horo
- Niaj membroj partoprenos en aranĝoj de aliaj kluboj kaj eksterlande
- Ni provos kompletigi jarkolektojn de gazetoj kaj bidigi ilin
- La 7-an de februaro 2019 jarkunveno **festos 110 jarojn** de la klubo
- Kunvenoj en 2019: 3.1. - 7.2. - 7.3. - 4.4. - 2.5. - 27.6. - 5.9. - 3.10. - 7.11. - 5.12.

MILDA NOKT' SOLENAS

200 JAROJN

Milda nokt' (germane *Stille Nacht*) estas unu el la plej konataj kristnaskaj kantoj, Unuafoje prezentis ĝin instruisto kaj orgenisto Franz Xaver Gruber kaj tiea pastro kaj poeto Joseph Mohr en la preĝejo Sankta Nikolao en la aŭstra urbeto Oberndorf apud Salzburg dum la Kristnaska vespero 1818. Kvankam pro malfacilaĵoj pri orgeno (kies blovsakojn laŭ populara legendo onidire tramordis musoj) ĝi estis unuafoje akompanata nur de gitaro, la kanto fariĝis baldaŭ tre populara.

Nuntempe ĝi estas tradukita al pli ol 300 lingvoj kaj dialektoj kaj estas kantata en la tuta mondo. En la retejo <http://www.silentnight.web.za/> en la rubriko „Translations“ vi povas trovi 228 versiojn de la kanto en 143 lingvoj. Inkluzivitas ankaŭ 4 versioj en Esperanto kaj en 18 ceteraj t.n. artefariaj lingvoj.

Ĉi tiel ekz. aspektas traduko de la unua strofo al Volapuko:

*Neit stilik, vo saludik
Valöpo stil e lit
Zü jivirgan, mot e cil
Cil saluda, mükäla dil
Sliporös in püd sülik.*

aŭ en la nun tre populara klingona:

*ram tam ram Dun
Hoch jot Hoch wov
Sos'a'Daq je puq'a'Daq
roj ghaj ghu Dun 'ej tam
yIQong 'ej roj jot yIghaj*

Por la Kristnaska tempo ni prezentas al vi belegan Esperanto-tradukon de la kanto, verkitan de Jiří Kořínek, de kies morto la 4-an de novembro 2018 pasis 30 jaroj:

1. Milda nokt', sankta nokt',
dormo nur regas nun,
dormu ankaŭ infano de Di',
sankta paro maldormas ĉe li,
/: kovru lin paco kaj ben ,:./
2. Milda nokt', sankta nokt',
jen anĝel' el ĉiel',
venas ĉie paŝtistoj el dom',
sonas ĝoja mesaĝo por hom',
/: sendis Savanton Di-bon':./
3. Milda nokt', sankta nokt',
por trankvil' Dia Fil'
teren savi nin venas al ni
lum' eterna, gvidonta radi',
/:aŭdu ni voĉon de Di':./

Jubilea bildkarto el 1918 kun portreto de la aŭtoroj kaj bildo de la preĝejo, kiu estis detruita post inundo en 1899

—padv—

ANTAŬKRISTNASKA RENKONTIĜO PÍSEK 1.12.2018

La ĉi-jara AnkRo okazis sub signo de du jubileoj - la jam 10-a Adventa Matineo kaj 110-jariĝo de la organizanta klubo "La Ponto".

Dum la matineo en la biblioteko oni rakontis i.a. interesaĵojn pri [Sankta Andreo](#), elprovis "aŭguradon" el la tasoj kaj parolis pri la kelta tradicio de la "kristnaska ŝtipo" en Francio.

Sekvis adventa mesaĝo kaj bondezira poemo de [Max Kaŝparŭ](#), venezuela kanto, kristnaska fabelo "Paŝtista fluto", rememoro pri la antaŭ 10 jaroj forpasinta pentristo kaj favorinto de Esperanto [Václav Ŝvejcar](#) k.a. Ne mankis denove eta ekspozicio pri Esperanta literaturo. Margit Turková oficiale transdonis al reprezentantino de la biblioteko s-ino Halámková librojn de [Věra Ludíková](#) kaj [Zdenka Bergrová](#).

La posttagmeza kluba solenaĵo okazis denove en la familia medio de PETRINUM, kie loĝas la pastro [Josef Xaver Kobza](#). La unua parto estis dediĉita el interesaĵoj el la kluba historio kaj kulminis per flamigo kaj konsumo de la solena naskiĝtaga torto.

La kristnaska programo okazis laŭ la tradicia stilo - alportado de lumo el la kvar mondopartoj, komuna legado el la evangelio, kantado, kristnaska tombolo, tranĉado kaj rita manĝado de la pomo. La flosantajn kandeletojn ĉi-foje almetis sur la akvon ĉiu partoprenanto mem kun sia novjara bondeziro. En la programo aktivis kiel kutime ankaŭ niaj regulaj karaj gastoj el EK Benešov, Pelhřimov kaj Plzeň.

Por la fina meditado Leonka Chaloupková dulingve deklamis la poemon de Jaroslav Vrchlický "[Kristnasko](#)", disponblan nun kiel video en la [kluba jutuba kanalo](#).

Pavla Dvořáková,
foto: padv + L. Chaloupková

Ĉeĥa Esperanto-Junularo aktivas

Václav ZOUZALÍK

Ekde la 14-a ĝis la 22-a de julio 2018 okazis la 12-a Somera Esperanto-Studado, ĉijare en la urbo Liptovský Mikuláš. Dum la renkontiĝo, kiun partoprenis pluraj el la membroj de ĈEJ, okazis la lasta parto de Erasmus+ projekto pri instruista trejnado.

La 74-a Internacia Junulara Kongreso okazis ekde la 4-a ĝis la 11-a de aŭgusto 2018 en la urbo Badaĥozo, Hispanio. Prezidanto de ĈEJ Paulína JALAKŠOVÁ estis elektita kiel Komitatano C kaj vicprezidanto de ĈEJ Léon KAMENICKÝ estis elektita kiel vicprezidanto de TEJO.

Fine de septembro ĈEJ respondis al publika konzultado de Eŭropunia publika rajtoprotektanto pri uzo de lingvoj en EU.

ĈEJ estis reprezentata dum Festivalo de Demokratio en Prago inter la 5-a ĝis la 11-a de oktobro 2018. Nomo de ĈEJ partoprenis ĝin 4 niaj membroj kaj 1 alilanda vizitanto.

Ekde la 18-a ĝis la 21-a de oktobro 2018 okazis Konferenco pri Aplikoj de Esperanto en Scienco kaj Tekniko en Modra, Slovakio. Ĝin partoprenis ankaŭ 2 membroj de ĈEJ kaj niaj tri honoraj membroj Petr CHRDLÉ, Marek BLAĤUŠ kaj Miroslav MALOVEC, pluraj el ili ĉiuj ankaŭ kontribuis per propraj prelegoj.

Honora membro de ĈEJ Marek BLAĤUŠ estis intervjuita de la podkasto kern.punkto pri genetika genealogio.

La podkasto intervjuis ankaŭ Václav ZOUZALÍK pri aŭtoraj rajtoj kaj Krea Komunaĵo. La epizodoj aperos fine de tiu ĉi jaro.

Je la 30-a de oktobro 2018 radiostacio Český rozhlas Plus elsendis 19-minutan programon pri Esperanto, pri KAEST kaj pri denaskuloj. La tutan epizodon vi trovos je:

<https://plus.rozhlas.cz/zaostreno-na-esperanto-7666176>.

Ekde la 7-a de novembro 2018 ĉiun duan merkredon je la 19:00 okazas kurso de Esperanto en Nacia Tehnika Biblioteko en Prago.

Retpaĝaro de ĈEJ troviĝas ĉe <http://mladez.esperanto.cz/>

Proponataj temoj de kunlaboro inter ĈEA kaj ĈEJ

- subteni sin reciproke pri merkataj kaj teknikaj aferoj
- reciproke doni rabaton por partopreni en aranĝoj
- ĈEA disponigos retajn servojn al ĈEJ
- ĈEA ebligas al ĈEJ organizi parton de programo en ĈEA-konferencoj
- ĈEJ peros komunikadon inter ĈEA kaj TEJO
- ĈEA peros komunikadon inter ĈEJ kaj UEA
- ĈEJ-membroj povas partopreni en membro-kunvenoj de ĈEA kaj inverse, nur sen rajto de voĉdonado
- ĈEJ-komitatoj povas partopreni en komitataj kunvenoj de ĈEA kaj inverse, nur sen rajto de voĉdonado

La 26-a INTERNACIA ESPERANTO-SEMAJNO DE LA KULTURO KAJ TURISMO

SALOU 29. 9. - 6.10. 2018

La kvinan kaj la lastan fojon ni ĝuis la Internacian Semajnon en Salou ĉe la Ora Marbordo. Salou estas grava turisma urbo situanta je 10 km sude de *Tarragona*. Ĝi estis fondita en la 6a jarcento antaŭ Kristo kaj posedas kelkajn belajn plaĝojn. Proksime troviĝas granda amuzparko *Port Aventura*.

Al la aranĝo aliĝis 100 geesperantistoj el 12 landoj. Ni loĝis en la ekstrema parto de la urbo en hotelo *Best Negresco*, kie en la jaro 1989a okazis la 41-a fervojista kongreso. Post la alveno kaj disdono de dokumentoj ni eksciis pri la semajna programo kaj la organizantoj parolis pri la estonto de la ŝatataj Semajnoj, kiuj ne plu okazos en la Kataluna parto de Hispanio.

La dimanĉan inaŭguron ĉeestis la urbestro de Salou s-ro Pere Granados, kiu kore bonvenigis nin kaj deziris sukceson al la evento. Poste ni fotiĝis kun li ĉe la hotela naĝbaseno. Posttag-

meze ni promenis laŭlonge de diversaj plaĝoj ĝis la centro de la urbo. Vespere okazis en gaja etoso interkonatiĝo kun ŝaŭmvino kaj kelkaj dolĉaĵoj kaj aliaj manĝaĵetoj. Bele kostumita hispana paro dancis *zarzuela* kaj Rosa Lopez muzik-ritme klakis per kastanjetoj.

Dum la Semajno sekvis programeroj, diskutrondoj pri diversaj temoj, interesaj prelegoj, aljuĝo de Premio Ada Sikorska, deklamado de poeziaĵoj, komuna kantado kaj videa prezento pri katalunaj folkloro kaj kutimoj. Posttagmeze estis tempo por banado aŭ promenado en naturo ĉe la maro.

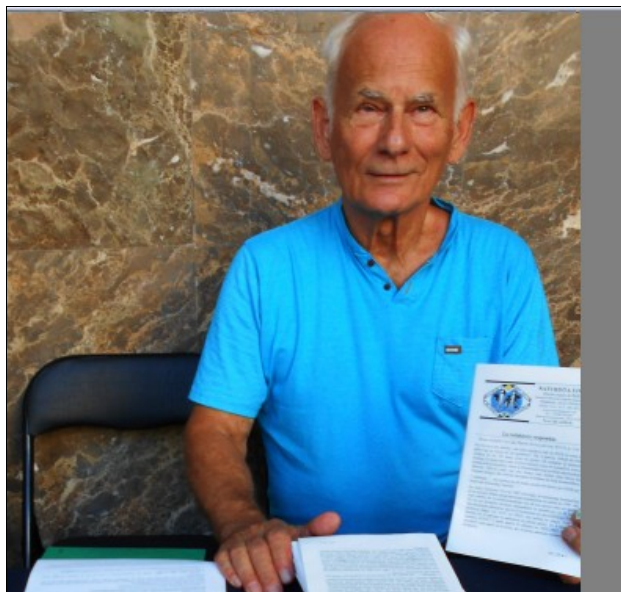

Inter la prelegoj necesas substreki tiun de Pere Navarro Rosines pri: "Ĉu vi scias, ke nia manĝo venas de la suno?" Li klarigis la bioĥemian procezon en plantoj, algoj kaj kelkaj bakterioj, pri pigmentoj kaj ĝenerale pri fotosintezo. Ĉio estis ilustrita per multaj bildoj. Barbara Pietrzak el Pollando prelegis pri esperantista komunikado, pri famaj esperantistoj, pri klopodoj ĉe Unesko kaj aliaj interesaĵoj el Esperantio. Zita Blaust el Danio parolis pri siaj spertoj kaj impresoj dum la 12-a Internacia Himalaja Renkontiĝo en Nepalo kaj pri la hinda virino *Sindutaj Sankal*.

Liba Gabalda

Internacia Naturista Organizo Esperantista

(INOE) estas faka asocio (kunlaboranta kun UEA), fondita en 1961 por kunligi naturismon kaj Esperanton. Inter la estraranoj estas Karel Vala el Šumperk, kiu jam plurfoje reprezentis INOE en movada foiro de UK, ankaŭ ĉi-jare en Lisbono.

Tie okazis kunveno kaj tuttaga ekskurso al marborda nudista plaĝo. Pliajn detalojn vi trovos ĉe www.esperanto-naturismo.org.

La asocio eldonas gazeton **Naturista Vivo** (naturista.vivo@gmail.com), kiun redaktas Jozefo Németh. -kv-

Kvar novaj esperantistoj en Žirovnice

Okaze de Zamenhof-tago vendrede la 14-an de decembro 2018 transprenis kvaroj da novaj esperantistoj atestilojn pri sukcesa partopreno en kurso de la internacia lingvo.

De maldekstre: Pavel Cabadaj, Dagmar Rosová, (*lektoro J. M. Kašparů*), Jaroslava Cabadajová a Štěpán Sedlák.

Krucvojo

Dimanĉe la 28-an de oktobro 2018 J. M. Kašparů benis la nove restaŭritan statuon de *Madono kun bebo* en la parko de la kastelo en Žirovnice. Restaŭris geedzoj Prokýšek el Popelín. Samtempe estis benita ankaŭ arbara krucvojo de vid-artisto Josef Bouchal. La priskriboj de la unuopaj stacioj estos en Esperanto.

Pragaj kronikoj

La 1-an de novembro 2018 kunvenis pragaj esperantistoj en sia klubejo por pridiskuti la kluban kronikon de Jiří Patera, kiu pritraktas la kluban historion ĝis la jaro 2002, kaj novan kronikon de Tomáš Břicháček ekde 2014. Mankas informoj inter 2002-2013. Praga bulteno en tiu tempo enhavas pli literaturon ol informojn, plie la bulteno de 2007 mankas tute.

Sukceso en Parizo

En majofina poezia konkurso *Poezio tutlibera* 2018 en la franca Ministerio pri edukado partoprenis 4000 gejunuloj 15-25-jaraj el 65 landoj franclingve kaj 48 gejunuloj el 20 landoj esperantlingve.

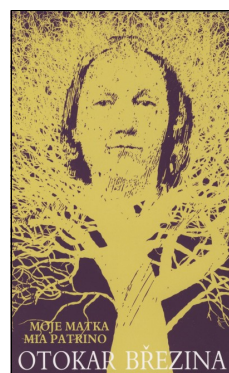
Esperanto estis akceptita unuafoje kaj la unuajn tri Esperantajn premiojn akiris: 1. Ingrid Belgrund, Svedio: *La devoj de la vivo*; 2. Elisa Estévez, Kolombio: *Ni estos vortoj*; 3. **Eva Pechová, Ĉeĥio: Senti la momenton.** La ĵurio estis: Jesper Jacobsen, Jorge Camacho kaj Nicola Ruggiero.

La junan studentinon el Prago Eva Pechová intervjuis Praga Bulteno 3/2018, kiun vi povas elŝuti el kluba retejo. Sube la konkursanoj.

Mia Patrino ĉe blinduloj

Pasintsomere, mi ĉeestis internacian kunvenon de blindaj esperantistoj en la Stiria urbo Stubenberg am See. Mi estis tie kiel helpanto kaj akompananto. Ĉiun antaŭtagmezon sub gvidado de spertaj instruistoj estis instruado de Esperanto. Kaj tiam mi ekpensis kiel kontribui al instruado, mi povos legi parton de la poemo Mia Patrino de Otokar Březina. Mi prenis nome tiun libron kune, ĉar mi legis ĝin survoje en trajno. Sed ĉio finiĝis alie!

Post mallonga enkonduka vorto pri la aŭtoro kaj kreado de plurlingva eldono, kiun mi preparis per mallongigo de la enkonduko en la libro, mi volis tralegi menciitan poemon. Sed ho ve, laŭ deziro de ĉiuj 12 partoprenintoj mi devis legi ĝin unue en la ĉeĥa, por ke ili povu kompari la originalon ne nur kun la Esperanto, sed ankaŭ kun aliaj lingvoj. Do anstataŭ mallonga pruvo, mi estis praktikanta ankoraŭ en la rusa kaj germana. Feliĉe neniu alia nacieco ĉeestis. Aŭskultintoj eĉ ne spiris kaj mi fine aŭdis voĉojn kortuŝitajn: malfacila poemo, forta temo, superba ... kaj fantasta ideo eldoni komplekse ĉiujn tradukojn. Bonvolu danki por tio al la aŭtoro.

Jindřiška Dubinová

Jiří HARCUBA (1928-2013)

La tutmonde aprezata vitroartista kaj medalisto naskiĝis en Harrachov la 6-an de decembro 1928. Li agis ankaŭ kiel pedagogo kaj en 1991-1994 kiel rektoro de la Artmetia Altlernejo en Prago kaj instruis en pluraj faklernejoj en Britio kaj Usono. Krom [artverkoj el vitro](#) li kreis centojn da medaloj kaj moneroj, precipe kun portretoj de famuloj. Por la ĉeĥa publiko li konatas precipe kiel aŭtoro de la kvinkrona monero. Krome li estis ankaŭ esperantisto, en ĈEA li membris ekde 1976. Li kreis modelon por renovigo de la [Esperanto-monumento](#) en [Františ-kovy Lázně](#), sed pro financaj kialoj la projekto tiam ne efektiviĝis kaj estis en 1991 anstataŭigita per memortabulo realigita de AEH. Lia admirinda verkaro estis prezentita en 2013/4 dum la ekspozicio „[Espe-ranto kaj muzoj](#)“ en nia muzeo en Svitavy.

JARMILA KURANDOVÁ (1890-1978)

Samtage la 6-an de decembro en 1978 forpasis en Brno populara ĉeĥa teatrokaj filmaktorino kaj pedagogino, reprezentantino de afablaj kaj saĝaj virinoj, kia ŝi mem estis. Ŝi plej konatas kiel filma „[Avineto](#)“ de B. Němcová (1971) kaj kiel vartistino en „[Princino kun la ora stelo surfrunte](#)“ (1959). En la 1930-aj jaroj ŝi partoprenis esperantlingvajn radioelsendojn de [VERDA STACIO](#).
—*adv*—

Jarmila Kurandová en la libro Verda Stacio

Karel Emanuel Macan

(1858-1925)

Antaŭ 160 jaroj la 25-an de decembro 1858 naskiĝis ĉeĥa nevidanta muzikisto kaj esperantisto, kiu fondis presejon kaj bibliotekon por blinduloj en Prago, ankaŭ kun esperantlingva fako. La biblioteko ĝis nun portas lian nomon kaj ricevas devigajn ekzemplerojn de ĉiuj verkoj en brajla skribo eldonitaj nialande.

Karel Emanuel Macan naskiĝis en Pardubice en familio de fervoja konstruisto italdevena. En lia 12-a jaro lia vidkapablo malfortiĝis, ĝis li tute blindiĝis. Venki depresion helpis al li la muziko. En Prago li studis orgenon ĉe František Skuherský kaj komponadon ĉe Zdeněk Fibich. Helpe de ŝtata stipendio li lernis en Vieno fariĝi instruisto de blinduloj.

Post la reveno en Pragon li instruis en la instituto Klar, precipe li helpis al soldatoj blindigitaj en militoj, lernigante al ili la brajlan skribon. Por la blinduloj li redaktis monatan gazeton Zora kaj ĝian esperantlingvan version Aŭroro, ĉar li propagandis inter la blinduloj la internacian lingvon kaj radio-elsendojn. En 1921 li organizis en Prago la unuan internacian kongreson de nevidantaj esperantistoj. La bibliotekon de la instituto li tiom disvastigis, ke ĝi fariĝis publika biblioteko por blinduloj.

Li komponis ĉambran kaj preĝejan muzikon kaj kantojn. Li postlasis 207 muzikaĵojn, nome 178 kantojn kaj 25 instrumentajn komponaĵojn.

En 1886 li edziĝis kaj la 6-an de februaro 1925 li forpasis. Lia tombo troviĝas en la tombejo de Vyšehrad.

Esperanton li ekkonis en 1904. Aŭroron post li redaktis Stanislav Stejskal, Božena Vlčková, Vuk Echtner kaj Jiří Vychodil.

Jindřiška Drahotová

La 25-an de novembro 2018 atingis gravan vivjubileon honora membrino de ĈEA Jindřiška Drahotová, naskiĝinta kiel Hegrová (1938), prezidantino de EK de Jozef Hradil en Mladá Boleslav. Ŝi estis flegistino. Esperanton ŝi lernis aŭtodidakte, poste ĝin instruis al gimnazianoj, nun organizas kursojn en la urba biblioteko kaj ĉefe en la pensiono de Sokovy kaj preparas lernomaterialojn nomatajn Legolibretoj (jam 12 volumoj).

Sed ŝi estas ĉefe konata pro siaj tradukoj el Esperanto en la ĉeĥan lingvon. Libroforme aperis *Evropou a Asii na kole a s esperantem* (L. A. Peraire), *Osm let na cestách po naši planetě* (M. kaj B. Robineau), *Člověk proti Babylonu* (R. Centassi – H. Masson), *Maškaráda kolem smrti*, *Robinsoni na Sibiři* (ambaŭ T. Soros).

Aliaj ŝiaj tradukoj estas atingeblaj en elektronika formo: *Bona Espero* (R. Dobrzynski), *Mise* (J. Verne), *No fakt, paní, věřte mi* (C. Rossetti), *Chromozomy vraha* (Lorjak), *Nebezpečný jazyk* (U. Lins), *Život Andrea Cseha* (E. Borsboom), *Zápisky z Iránu* (T. Kapista), *Král Mates První* (J. Koczak), *Pohádky ze všech koutů světa* (La mondo rakontas), *Potomci impéria – Rusové na Baltu* (K. Kniivilä), *Paměti ukrajinského Rusa, arabisty a esperantisty, Vladimíra Samodaje* (Esperanto kaj vivo), *Srdce se zelenou hvězdou* (J. Baghy).

La libroj estas atingeblaj ĉe

www.esperanto.wz.cz aŭ
www.bezvydavatele.cz

Josef Vojáček

La 18-an de decembro 2018 festis sian jubileon honora membro de ĈEA, Josef Vojáček (1943), inĝeniero de kibernetiko, kiu doktoriĝis ĉe UKF Nitra (2002) kaj AIS San Marino, Komárno (2004). Li laboris kiel konstruktisto (1967-1969) kaj komputila teknikisto (1970-1980).

Inter la jaroj 1983-2007 li fariĝis faka asistanto ĉe altlernejo en Vyškov kaj Masaryk-universitato en Brno. Ĉi tie li instruis ankaŭ Esperanton kaj interlingvistikon. Por la kurso li verkis propran lernolibron surbaze de Mazi en Gondolando. Li prilaboris ankaŭ lernoplanon por instrui Esperanton en la elementaj lernejoj, se aperus tia eblo.

Plurfoje li aranĝis ekspoziciojn pri Esperanto en Brno, lastfoje en Hodonín, parolis en radio kaj televido, prelegis en bibliotekoj kaj kompreneble, regule li kontribuas al la kluba programo.

Dum junaj jaroj li instruis en Lančov.

Liaj kontribuoj aperis en AEST-kajeroj (*Kelkaj problemoj de duonaŭtomata tekstotradukado*, *Komputiloj, interreto, tradukado*. *Komputiloj de unueca sistemo*. *Programado kaj ĝia instruado*) kaj ne malmultajn verkojn oni trovas ankaŭ en ĉeĥlingvaj publikaĵoj (*Duonaŭtomata tekstotradukado*, *Lingva instruado per interreto*, *Hungaroj havas devancon en lingvo-instruado*, *Internaciaj projektoj pri lingvo-instruado*, *Multlingveco kaj multkultureco en Eŭropo*, *Komunika kibernetiko* k.s).

Li tre interesiĝas pri instruado de lingvoj kaj pri eblo instrui Esperanton en lernejoj.

Mirek Malovec 65-jara

Apenaŭ estas iu leganto de Starto, kiu ne konus ĝian redaktoron kaj ankaŭ lian diligentecon rilate al Esperanto Miroslav Malovec, kiu la 8an de decembro festis sian 65-jariĝon. Sed verŝajne ne ĉiuj scias, ke li estas laŭeduke teknikisto kaj 20 jarojn li laboris kiel normigisto en granda komputil-produktejo. Kaj de post 1993, kiam lia posteno estis nuligita, li laboras ĝis nun kiel vendisto de elektronikaj elementoj en privata vendejo kaj do la ampleksa Esperanto-verkaro malantaŭ li ekestis nur ene de lia libera tempo.

Mi nur koncize rememorigu pri Mirek: Multjara prezidanto de la Esperanto-klubo en Brno kaj membro de la ĈEA-komitato, fondinto de la ĉeĥa versio de Vikipedio kaj diligenta kontribuanto al ĝia Esperanto-versio, vortaristo (i.a. aŭtoro de Granda Esperanta-ĉeĥa vortaro), aŭtoro (ekz. Gramatiko de Esperanto), tradukinto el Esperanto (i.a. Interlingvistiko de Detlev Blanke) kaj al Esperanto (ekz. Lumo de tenebroj de F. Kožík – la romanon tradukis Zdeněk Rušín, sed M. Malovec ampleksajn akompanajn fragmentojn el Komenia verkaro), redaktoro de libroj de multaj aliaj aŭtoroj kaj de diversaj almanahoj.

Sed li eniris ankaŭ en la sferon de teatra arto, unue por Pupteatro Radost en Brno (Teatraĵo pri Dorotea, 1989, Doktoro Johano Fausto, 1992), due per traduko de tekstoj por la studenta ensemble DoMa (R.U.R. kaj El la vivo de insekto) kaj en operan mondon per esperantigo de la teksto de Sternenhoch, al kiu sekve la aŭtoro Ivan Acher komponis muzikon. Necesas mencii ankaŭ lian daŭran kaj

nelacigeblan laboron por konservado de la historio rilatanta al Esperanto per ciferigado kaj ordigado de la heredaĵoj post niaj antaŭuloj, kaj la ceterajn laborojn por la Esperanto-muzeo en Svitavy kaj por Esperanto ĝenerale.

Fine mi volas esprimi mian personan sperton, ja mi intensive kunlaboras kun Mirek jam ekde la fondo de mia eldonejo KAVA-PECH en la jaro 1992. Kiam ajn mi bezonis iun helpon kaj turniĝis al li, eĉ ne unufoje mi aŭdis, ke li ne povas, ne havas tempon aŭ simile, kaj ĉiam li ĝustatempe plenumis ĉion, kion li promesis. Pro tio mi volas al Mirek publike danki.

Finante mi esperas, ke mi povas ne nur mianome, sed ankaŭ nome de ĉiuj legantoj de Starto, deziri al la redaktoro Miroslav Malovec precipe firman sanon kaj multe da ĝojo dum multaj venontaj jaroj, por ke li povu plu antaŭenigi Esperanton per siaj ĉiuflankaj agadoj.

Petro Chrdle

Rudolf Zanáška

signifa civitano de Kopřivnice

La 4-an de oktoto 2018 alportis *Kopřivnické noviny* (Ĵurnalo de Kopřivnice) informon, ke estis nomumitaj novaj honoraj kaj signifaj civitanoj de la urbo okaze de la 70-a datreveno de altigo de Kopřivnice al urbo. Inter la signifajn civitanojn estis envicigita ankaŭ Rudolf Zanáška (1907-1954), fondinto de skoltismo kaj esperantismo en la urbo. Inter famaj civitanoj li estas en la urba retejo jam longe, same kiel esperantisto Jan Holub (1878-1951). Sed nun li ricevis titolon de signifa persono.

JUBILEOJ DE OKTOBRO, NOVEMBRO KAJ DECEMBRO 2018

Ing. Petr Deák, Teplice
Petr Kastely, Pecerady
Marie Klimentová, Brno
Josef Krejčí, Bludov
MUDr. Pavel Páral, Ústí nad Labem
Ing. Hana Preclíková, Dobré
Pavla Rablová, Ostrava
Milena Rönneforsová, Česká Skalice
Marie Rytířová, Tábor
PhDr. Ing. Irena Srkalová, Opava
Mgr. Stanislava Straková, Litvínov
Rudolf Šindler, Libhošť
MUDr. Elvíra Škáchová, Benešov
Ferdinand Štěpánek, Šumperk
Zdena Tesnerová, Pardubice
Ing. Zdeněk Znamínko, Praha
Jiří Žák, Třebíč

Specialan, sinceran gratulon al niaj
honoraj membroj:

Jindřiška Drahotová el Mladá Boleslav
Miroslav Malovec el Brno
Ing. PhD. Josef Vojáček, Brno

Nome de ĉiuj, kiuj konas vin kiel bonko-
rajn, modestajn, sed por ĉeĥa kaj
internacia Esperantujo tre gravajn
personojn, mi esprimas al vi deziron de
firma sano, kontento kaj sukceso en ĉio,
kion vi ekfaros!

Ankaŭ nome de E-klubo Benešov mi
elkore gratulas al nia karulino, doktorino
Elka Škáchová, okaze de ŝia 90-jariĝo!

*L.Chaloupková
kaj E-klubanoj el Benešov.*

Al niaj gesamideanoj, kiuj ĉi jare festis
sian 60-jariĝon aŭ malpli altan jubileon,
mi ĝis nun ne gratulis, ĉar ili estas
ankoraŭ tre junaj. Tamen fine de tiu ĉi
jaro mi aldone SINCERE GRATULAS al ili:

Lenka Angelová, Pardubice
Stanislava Boudová, Slabčice
Ing. Jiří Caletka, Praha
Mirko Eliášek, Rosice u Chrasti
Jaroslava Hladíková, Dašice
Luděk Holeček, Pěňčín
Karel Krejča, Praha
Alžběta Matějčíková, Rokytnice u Přerova
Jiří Mitáš, Buchlovice
Anna Mráčková, Šumperk
Jiří Studený, Majetín
Ing. Miroslav Sýkora, Vendolí
Štefan Takáč, Uničov
Vladimír Türk, Netolice

Ĉion nur bonan: sanon, feliĉon, plenuma-
don de viaj revoj!

L.Chaloupková

Drahomíra Hlínková

Fine de la jaro ĝisvivas sian vivjubileon
sinjorino Drahomíra Hlínková, fraŭline
Chlubnová (*1928), kiu inter 1952-1957
kiel membrino de EK Brno gvidis junu-
laran grupon. Por la kluba teatro ŝi
esperantigis komediojn, kaj inverse ŝian
tradukon el Esperanto „La mondo ne
havas atendejon“ de M. Dekker uzis eĉ
la ĉeĥoslovaka radio.

Fine ŝi fariĝis profesia tradukistino de
angla beletro. Ŝi enĉeĥigis verkojn de
Agata Christie, Buster Keaton, Mario
Puzo, Arthur Hailey, Tobiáš Druitt,
Artur Conan Doyle kaj de aliaj verkistoj.
Temas pri trideko da libroj, kiujn vi
povas renkonti en publikaj bibliotekoj.

Forpasis Jaroslav Karhan

(1921–2018)

Jaroslav Karhan lernis Esperanton jam en la jaro 1938, sed li komencis aktive uzi ĝin nur post la dua mondmilito, kiam povis esti refondita la loka Esperanto-klubo. Ĝis la fino de sia vivo li restis al Esperanto fidela.

Profesie ekonomiisto, li oficis en farmacia fabriko en Olomouc; en tiu urbo li vivis ĝis la fino de sia vivo kaj tie li ankaŭ agis multajn jarojn kiel sekretario de la loka Esperanto-klubo.

Li daŭre okupiĝis pri ekumenismo en la plej larĝa senco de la vorto, tial ĉiam al li estis tre proksimaj la pensoj de Komenio kaj Zamenhof, ĉe ĉi lasta precipe liaj ideoj homaranismaj. En la gazeto *Paco* li fondis la rubrikon *Ekumena voĉo de paco* kaj tie publikigadis sub la signo J. K.

Sian tutvivan intereson pri la vivmisioj de Komenio kaj Zamenhof, same kiel sian entuziasmon pri Esperanto, li utiligis en sia ĉefverko *La vojo al harmonio*. La libro aperis ankaŭ en la ĉeĥa versio *Cesta k harmonii*, tamen ne temas pri traduko. Ambaŭ versioj estas originaloj verkitaj de la aŭtoro mem.

El similaj ideoj kaj idealoj fontis ankaŭ liaj artikoloj pri *Homekologio*, prezentitaj ekzemple en la *Jerusalema bulteno*, kiun eldonadis Jeremi Gishron kaj poste ankaŭ en la reta *Internacia gazeto*, eldonita de Giuseppe Affaticati, kies

fakan parton *Homekologio* li aŭtoris preskaŭ ekskluzive.

La lasta pubikigita verko de J. Karhan *Ekde Komenio al Zamenhof kaj Obama* aperis sur la paĝoj 181–184 de la almanaho *Homarane* redaktita de Bertil Nilsson kaj eldonita de LF-kooperativo en la jaro 2010.

Jaroslav Karhan forpasis la 26an de oktobro 2018. Lia verko restu neforgesita. Ĝi valoras kaj li meritas tion!

Petro Chrdle

Ni kondolencas

La 9-an de oktobro 2018 forpasis s-ro **Josef Jílek** (81-jara) el Lezník.

Mirek Čejka

(1929-2017)

Nur nun ni eksciis, ke jam antaŭ unu jaro la 27-an de decembro 2017 forpasis filo de Theodor Čejka, grava lingvisto kaj universitata pedagogo doc.

PhDr. Mirek Čejka. Li estis aŭtoro de multaj sciencaj lingvistikaj verkoj, en malfacilaj tempoj sub lia nomo aperadis tradukoj de Antonín Přidal (1935-2017), al kiu estis malpermesite publiki. En lastaj jaroj li kunlaboris kun nia movado, kompletigis informojn pri sia patro kaj prelegis pri filozofiaj fundamentoj de lingva universalismo (de Komenio al Zamenhof). Ankaŭ lia filo Marek Čejka estas grava juristo kaj pedagogo.

Jak platit svazu

Fio banka Svitavy

Platit lze poštovní poukázkou A (poplatek 22 Kč do 5000 Kč) nebo převodem na účet **2800186228/2010**, **variabilní symbol** má celkem 10 míst - prvních pět je pro vaše číslo svazové legitimace (bez písmene kategorie a doplněné vpředu nulami, např. 00325). Číslo legitimace je uvedeno na štítku při expedici Starta. Dalších pět míst pro variabilní symbol podle účelu platby (viz seznam). Pokud platíte za klub (EK nebo sekci), uveďte své číslo legitimace a pošlete na emailovou adresu Vr. Hirše seznam, za koho platíte.

Seznam čísel:

(ukončení variabilního symbolu)

- 06940 členství ČES
- 06941 členství UEA
- 06942 předplatné Starta bez členství
- 06943 dary ČES a mimořádné čl. příspěvky
- 06944 poplatek UK
- 06945 kongres EEU
- 50400 komise pedagogická ILEI
- 50401 písemný kurs začátečníci
- 50402 písemný kurs pokročilí
- 50404 Paroliga kurso
- 50405 svazové zkoušky
- 50800 sekce nevidomých LIBE
- 50900 sekce zdravotníků UMEA
- 51000 sekce křesť. esp. KELI,
vlastní b. ú. 211 768 239/0300
- 51100 sekce katol. esp. IKUE,
vlastní b. ú. 2700247564/2010
- 51200 sekce informatiky
- 70100 komise pro tisk a inf.
- 80200 ediční fond
- 80300 propagace v tisku
- 80400 fond Tilio
- 80500 virtuální adresa@esperanto.cz

Předplatné časopisů

Předplatné časopisů zajišťuje Pavel Polnický, Lidická 939/11, 290 01 Poděbrady, polnickypavel@seznam.cz, tel. **723 672 335**. Předplatné uhradte na účet u **Equabank, č. ú. 101 953 9617/6100**, konst. symbol 0379 a variabilní symbol uvedený u jednotlivých titulů. Pokud platíte jednou položkou za více časopisů, pošlete P. Polnickému rozpis platby.

Monato: 1300,- Kč, v.s. 07001, 12 čísel ročně, 36 stran formátu A4, rete 780,-Kč

La Gazeto: 550,- Kč, v.s. 07002, 6 čísel ročně, 32 stran formátu A5

La Ondo de Esperanto: nur reta versio 410,- Kč, v.s. 07003, 11 čísel ročně, 24 stran formátu A4

Juna Amiko: 350,- Kč, v.s. 07004, 4 čísla ročně, 40 stran formátu A5, reta versio 190 Kč

Literatura Foiro: 1220,- Kč (*800,- Kč), v.s. 07005, 6 čísel ročně, 56 stran formátu A5 (*cena v závorce platí pro členy "Esperanta civito".)

CIFERECIGITAJ GAZETOJ

Bonvenon en Muzeum.esperanto.cz en la suba parto de la biblioteka subpaĝo, kie troviĝas ligiloj al entute 13 senpage elŝuteblaj ciferecigitaj Esperanto-gazetoj, eldonitaj en 1902-1968 sur teritorio de la nuna Ĉeĥio. Aldonitas ankaŭ 4 nuntempe aperantaj *Starto*, *Praga Bulteno*, *Informilo de AEH* kaj *Dio benu*.

DIGITALIZOVANÉ ČASOPISY

V dolní části stránky knihovny na webu Muzeum.esperanto.cz lze využít bezplatný přístup ke 13 digitalizovaným časopisům, vycházejícím na území dnešní ČR v letech 1902-1968. Naleznete zde i odkazy na archívy v současnosti vycházejících periodik *Starto*, *Praga Bulteno*, *Informilo de AEH* a *Dio benu*.

Periodikum Českého
esperantského svazu, z.s.
49. ročník

Redaktor: Miroslav Malovec,
Bosonožská 15/10, 625 00 Brno,
starto@esperanto.cz
<http://www.esperanto.cz/starto>

Předplatné v Česku
(bez členství ve svazu): 200 Kč

Členská evidence a změny adres:
p/a Vratislav Hirš, Ruprechtov 117,
683 04 Drnovice,
vratislav.hirs@esperanto.cz,
tel. 517 444 117

Uzávěrka příštího čísla: 1.2.2019

-
Organo de Ĉeĥa Esperanto-Asocio
49-a jarkolekto

Abonebla ĉe UEA, ĉe niaj perantoj
aŭ rekte ĉe nia Asocio

Abonprezo: 11 eŭroj, ekster
Eŭropo 13 eŭroj

(se aerpoŝte: + 3 eŭroj)

elektronika versio PDF 6 eŭroj

Redaktoro: Miroslav Malovec,
Bosonožská 15/10, 625 00 Brno,
Ĉeĥio, starto@esperanto.cz

<http://www.esperanto.cz/starto>

Presis: DTP centrum, Svitavy

Redakto-fermo de la sekva
numero: 1.2.2019

ISSN 1212-009X

Redakto-fermoj: 1.2.; 7.5.; 15.8.; 15.11.

KALENDARO 2019

(sekvanumere kompletigota)

2018-12-29 Esperanta Silvestro
en Česká Třebová

Info: jk.esperanto@seznam.cz

2019-01-17/20 Esperanta Vintro
en Pustevny (montaro Beskydy)

Info: verdastacio@gmail.com

2019-10-18/21 La 17-a Kongreso
de Ĉeĥa E-Asocio en Brno

Info: cea@esperanto.cz

Eksterlande

2019-01-03/07

La 37-a Poludnica en Liptovský Ján Info:

<http://poludnica.esperanto.sk>

2019-06-07/10

La 96-a Germana E-Kongreso
en Neumünster

Info: sibylle.bauer@esperanto.de

2019-07-6/15

La 55-aj Baltiaj E-Tagoj

en Panevežys, Litovio

Info: litova.ea@mail.lt

2019-07-14/20

Ekskurso tra la tri baltaj landoj

Info: litova.ea@mail.lt

2019-07-20/27

La 104-a Universala Kongreso
de Esperanto en Lahtio, Finnlando

Info: <https://uea.org/kongresoj>

2019-07-28/08-04

La 75-a TEJO-Kongreso

en Liptovský Hrádok, Slovakio

Info: <https://ijk2019.tejo.org>

2019-08-10/17 69a KELI-kongreso en
Révfülöp, Hungario

2019-08-24/31

La 86-a Itala E-Kongreso en Trieste

<https://kongreso2019.esperanto.it>

PLI DA INFORMOJ ĈE:

<http://www.esperanto.cz/eo/akce>

<http://www.eventoj.hu/2019.htm>

Seminario en Skokovy

Naskiĝfesto de la 90-jara klubanino
de EK Benešov Elka Škáchová

Marcipana Kristnasko en Svitavy

Marcipana Kristnasko en Svitavy